

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Krav om forfall av ilagt gebyr som følge av manglende billett.

Dato

09.10.2017

Saksnummer

2017-01674

Tjenesteytere

NSB AS

Klager har i det vesentlige anført

Klager reiste med tog fra Drammen til Sandvika.

Klager ble tatt ut i en stikkprøvekontroll, og ble da ilagt gebyr for manglende billett.

Klager tar ikke ofte tog uten ledsager, siden han har Asperger syndrom, men denne dagen måtte han. Han føler derfor det er diskriminerende og måtte betale gebyret.

Klager viser til at han ikke prøvde å gjøre noe galt, og at han hadde kjøpt billett dersom han hadde fått muligheten. Han kunne ikke vite at den vognen han gikk inn på var ubetjent, og at han derfor måtte ha billett.

Klager krever at NSB frafaller kravet om gebyr.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

NSB viser til at man kan kjøpe billett via forhåndsbetalt NSB reisekort, eller kjøpe billett i kiosker eller via app, internett, eller automater på stasjonen. Mulighetene til å kjøpe billett på forhånd er med ord mange. Dersom man allikevel vil kjøpe billett ombord må man selv passe på å ta plass i betjent vogn hvor det er salg av billetter mot et ombordtillegg på kr 40,- i tillegg til billettpris.

Klager ble påtruffet i billettkontroll på tog 1621 den 5/5 etter avgang fra Lier hvor neste stopp for toget var Asker. NSB viser til vedlagt logg for tog 1621. Klager kunne ikke ved kontroll fremvise gyldig billett og ble korrekt ilagt kontrollgebyr. NSB vet ikke hvilken stasjon klager påsteg, men tog 1621 startet fra Drammen. NSB vil presisere at dørene på toget stenger ca. 15-20 sekunder før toget faktisk avgår. Selskapets konsept med ubetjente/betjente vogner har eksistert i over 25 år.

De ubetjente vognene er tydelig merket utvendig og innvendig med "kun gyldig billett". Selskapet viser til vedlagt dokument på merking av vogner. På dører innvendig i ubetjente vogner er det merket retning til betjent vogn. Utvendig er betjent vogn tydelig merket billettsalg/betjent. Betjent vogn skiller seg også ut ved at dørene er mørke kontra de ubetjente som er oransje. Toget har fem vogner hvor betjent vogn er i midten og ikke vanskelig å se fra utsiden av toget - eller å finne fra innsiden av toget. Selskapet viser til forelagt skisse av det aktuelle togsettet, hvor betjent vogn er midten.

Kjøp av billett skal være utført før du går ombord i en ubetjent vogn. NSB vet ikke om de som blir påtruffet i billettkontroll i en ubetjent vogn uten gyldig billett hadde til hensikt å kjøpe billett. Når klager til tross for tydelig merking av vogn med "kun gyldig billett" - allikevel velger å ta plass uten å ha gyldig billett - så løper klager en risiko som her realiserte seg da det ble utført billettkontroll på denne avgangen.

Til tross for tydelig merking av de ubetjente vognene, utvendig og innvendig, kan mange som har blitt truffet i billettkontroll og ikke kunne fremvise gyldig billett, angi sympatiske årsaker til hvorfor de ikke hadde gyldig billett. Det kan henvises til f.eks dårlig tid, mye å bære på, redusert bevegelighet, alder - ung/gammel, redusert syn, språkkunnskaper, sykdom, uvitenhet, mv.

NSB må imidlertid stille krav til at man har kjøpt billett på forhånd når man har valgt en ubetjent vogn. Ellers vil passasjerer i utgangspunktet kunne reise uten å betale for så under kontroll eller i ettertid av kontroll kunne påberope seg særskilte individuelle årsaker til hvorfor man ikke hadde billett, jf. avsnitt over, og at gebyr således ikke bør ilegges eller at gebyret bør frafalles i ettertid.

Klager kunne ikke fremvise gyldig billett ved kontroll. NSB opprettholder derfor krav om betaling av kontrollgebyret.

Nemnda bemerker

Klager ble ved billettkontroll på toget fra Drammen til Sandvika ilagt gebyr da han ikke kunne vise billett og satt i en ubetjent vogn.

Det fremgår av NSBs transportvilkår § 4 c at passasjerer som ikke kan vise gyldig billett vil bli ilagt gebyr. Billetter kan kjøpes på toget, men bare i betjente vogner. Ubetjente vogner er godt merket med at man må ha gyldig billett.

Klager satt i en ubetjent vogn og hadde ikke kjøpt billett. Vilkårene for å ilagge gebyr var således til stede.

Nemnda bemerker at gebyrreglene er objektive og gebyr ilegges uavhengig av om vedkommende hadde ment å ikke kjøpe billett eller ikke. Det føres en streng praksis da det påberopes ulike grunner til at man ikke har billett blant annet sykdom og

helseproblemer. I dette tilfellet er det ikke opplyst noe nærmere om konsekvensene av klagers sykdom eller gitt noen form for dokumentasjon av diagnosen.

Nemnda finner ikke tilstrekkelig grunnlag for å anbefale at klager gis medhold.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

- Anne Austbø (leder)
- Anne Sofie Faye-Lund (Forbrukerrådet)
- Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)
- Kristin Aarre (Ruter)
- Heidi L. Hansen (Flytoget)